ציפורים במתח גבוה

עיט שמש

עוף דורס גדול ומרשים
נמצא בסכנת הכחדה חמורה ביותר
בכל העולם נותרו כשלושת אלפים כאלו.
בישראל יש לנו המזל לארח כל חורף
כ-50 עד 100 פרטים של העוף המלכותי הזה.
רוב עיטי השמש כמו הרבה דורסים אחרים
מתרכזים בארץ באיזור עמק החולה בצפון וכן
בעמק בית שאן, במערב הנגב ובאיזור שפלת יהודה.
צפיפות העופות הדורסים במקומות אלו בחורף היא
מהגבוהות בעולם.
חבל רק שרבים מהן מסיימים את ביקורם בישראל
כמו העיט שבעמוד הבא.

התחשמלות
העיט שבתמונה התחשמל למוות בחורף /2006/7
על קו החשמל ליד קיבוץ עין צורים בשפלת יהודה.
והוא לא היה לבד...

לפחות 16 עיטים כאלו התחשמלו למוות באותו איזור
ועוד כמה באיזורים אחרים בארץ.

למרבה הצער עופות גדולים נוספים בעיקר דורסים
מתחשמלים למוות בארץ.

עיט ניצי

העיט הניצי הוא דורס גדול ומהיר תעופה.
גם מין זה נמצא בסכנת הכחדה חמורה ביותר.
בכל העולם נותרו אולי 2000 ציפורים כאלו.
בנובמבר 2007 נצפו בשמחה שני גוזלים בוגרים, אחד מהם בתמונה זו
ליד מאגר המים נגבה שבצפון מערב הנגב.
אלא שיומיים לאחר מכן אחד העיטים הצעירים האלו נראה כבר כך...

עיט ניצי צעיר מחושמל.

בתמונה הקטנה: רגלו של העיט הזה לאחר מפגש קטלני עם עמוד חשמל.

למה זה קורה?

ציפורים הרי עומדות על כבלי החשמל כל הזמן ולא נפגעות.
למה דווקא העופות הגדולים ובעיקר הדורסים נפגעים על עמודי החשמל?
הסיבה היא פשוטה, כאשר הציפור עומדת על החוטים היא נוגעת בקו זרם אחד בלבד החיובי או השלילי ובנוסף לכך אין לה מגע עם הקרקע, מגע זה גורם לפריקת המתח ולהתחשמלות.
אבל אצל עוף גדול מידות וכנפיים כמו הדיה השחורה שבתמונה...

מוטת הכנפיים הרחבה מאפשרת מגע בין שני חוטי החשמל וגוף הציפור...

ובמצב זה כאשר רגלי הציפור נוגעות בעמוד וכנפיה בחוטים נוצר קצר
והציפור מתחשמלת.

דיה שחורה לאחר מפגש קטלני עם עמוד חשמל בעמק בית שאן
חורף /2006/7

דיה שנמצאה מחושמלת יחד עם עוד עשרות דיות וחסידות לרגלי קו החשמל העובר במזבלת דודאים בקרבת באר שבע. הדיות ועופות דורסים אחרים משתמשים בעמודים שסביב המזבלה כנקודות תצפית מועדפות. משם הן מבחינות בקלות בטרפן - עכברים המשוטטים במזבלה או שאריות בשר המשמשות להן מזון.

המזבלות בארץ מהוות כל חורף מוקד משיכה לאלפים רבים של דיות וקווי החשמל העוברים בקרבתן מהווים גורמי סיכון רב לעופות מועילים אלו.

הפתרון העיקרי לבעיה - מיגון

בחברת החשמל מודעים לנושא וממגנים את ראשי העמודים במבודדי פלסטיק מיוחדים.
אלא שקצב העבודה איטי ביותר **והמיגון מתבצע רק אחרי שאובחנו התחשמליות** וגם זאת לאחר זמן ממושך ולפעמים קריטי.

יש ללחוץ על חברת החשמל לזרז את העבודות ולפעול בטרם התקריות.

חלק מקווי החשמל הבעייתיים נמצאים בבעלות פרטית של מפעלים וקיבוצים,
צריך לחוקק חוק המטיל על גופים אלו אחריות למיגון קוי חשמל בסיכון.

מה יכול הציבור לעשות?

לכל עמוד חשמל יש מספר, ראו בתמונה הקטנה.
אם נתקלתם בעוף מחושמל דווחו על מספר העמוד
לרשות הטבע והגנים באתר:
http://www.parks.org.il/
יש שם הפניה למוקד דיווח.
צלמו את הציפור ואת העמוד ומספרו ושילחו לאתרי
חדשות באינטרנט או בפורום הצפרות בתפוז:
http://www.tapuz.co.il/tapuzforum/main/forumpage.asp?forum=1002&firstmsg=0
לחתימה על עצומה בנושא נא להיכנס ולחתום כאן:
http://www.petitiononline.com/q256q512/petition.html

עיט שמש בנקודת תצפית
על עמוד חשמל ממוגן

העופות הדורסים מקשטים את השמיים במעופם המלכותי וכמו כן מהווים מדביר ביולוגי יעיל של מכרסמים וחרקים מזיקים בואו נשמור עליהם

צילומים:
רוני לבנה
שרגא אלון
עזרא חדד
ניב בשור
ליאור כסלו
אבי בלומן